

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

*Григорчук Марта
Науковий керівник – доц. Довбуш Ольга*

ПОРУШЕННЯ ГРАМАТИЧНОЇ НОРМИ У СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ПІСНЯХ

Люди спілкуються, виражають свої емоції, почуття чи висловлюють свою думку за допомогою слів. Кожне слово має певне значення і функцію. У реченні важливими є як головні, так і другорядні його члени. Адже разом вони утворюють одне ціле – єдину думку. Правила, що регулюють взаємодію цих різних слів і частин мови в реченні, називаються граматичними.

Грамматика мови описує правила, що регулюють форму та значення слів, фраз і речень. Грамматика ділиться на два розділи – синтаксис та морфологію. Синтаксис вивчає, як поєднуються слова, утворюючи фрази та речення, а морфологія досліджує утворення слів [4, с. 4]. З увагою на об'єкт та методи дослідження виокремлюють різні типи граматик, зокрема: аплікаційну, генеративну, історичну, контрастивну, нормативну, описову, універсальну тощо. Метою статті є встановлення особливостей порушення стандартів граматики англійської мови шляхом аналізу тестів пісень сучасних англомовних виконавців. Для цього нам потрібно зрозуміти, що таке описова та нормативна грамматика, і чим вони відрізняються.

Описова грамматика (*descriptive grammar*) пояснює традиційні і загальноприйняті правила. Нормативна грамматика (*prescriptive grammar*) дає поняття мовної норми, пояснює, як правильно вживати ту чи іншу граматичну конструкцію. Різниця між цими двома типами граматик полягає в тому, що нормативна – навчає нас як розмовляти та писати правильно, без граматичних помилок, а описова – досліджує щоденне, побутове мовлення [4, с. 5]. Конфлікт між двома напрямками неминучий, але це цілком нормально, адже мова – це явище соціальне, і те, що передбачено правилами, нерідко порушується в повсякденному житті. Так, безпосереднє усне звукове спілкування є найважливішою сферою функціонування мови. Очевидно, що не кожна похибка є допустимою. Носії англійської мови чітко усвідомлюють, коли в усному щоденному мовленні від граматичної норми можна відійти, а коли це вважатиметься граматичною помилкою.

Розглянемо приклади порушень морфологічних норм, які є поширеними серед англомовного населення. Носії мови утворюють минулий час неправильних дієслів за зразком правильних: «I knowed». Так, у пісні відомого американського виконавця Джастіна Тімберлейка «What Goes Around Comes Around» є приклад такої граматичної помилки. Автор утворив минулий час неправильного дієслова «bleed» за зразком правильних: «When you cheated girl, my heart bleedded girl». Розглянемо також пісню Деніела Фогельберга «Stars». «Far too many stars have fell on me», – співає виконавець. Автор цього музичного твору використав дієслово «fall» неправильно. Оскільки це речення написано в теперішньому доконаному часі (*present perfect*), то потрібно вживати третю форму неправильних дієслів замість другої.

У розмовній мові американці часто вживають прикметники, замість прислівників. Наприклад: «Let's go study our notes quick». Таке речення є граматично неправильним, оскільки прикметник – це самостійна частина мови, що виражає ознаку предмета, а відтак описує іменник. Натомість прислівник, що теж є самостійною частиною мови, вказує на певну ознаку дії, ознаку іншої ознаки або обставини, в яких відбувається дія. Здебільшого, прислівники вживаються з дієсловами, але також з прикметниками або іншими прислівниками [1, с. 230]. Приклад цього мовного явища є у пісні гурту «NSYNC» «Girlfriend». У рядку «I'll treat you good» автор вживає прикметник «good» замість прислівника «well».

Розглянемо приклади й інших поширених помилок, які носії мови допускають в розмовному стилі мовлення. Зокрема, відокремлення частки «to» від інфінітива є характерним явищем в неформальному спілкуванні. Розірваний інфінітив («*split infinitive*») можна вживати, коли між часткою і інфінітивом стоїть прислівник [1, с. 108]: «You have to really watch them».

Проте речення «You really have to watch them» та «You have to really watch them» мають трохи різне значення. Перше речення підкреслює наскільки важливо для адресата повідомлення спостерігати за іншими людьми/об'єктами, а друге – вказує, що за ними слід уважно спостерігати. Наприклад, Браян Адамс у своїй пісні «Have You ever Really Loved a Woman?» використовує розірваний інфінітив, щоб наголосити на тому, як саме потрібно виявляти свої почуття до жінки: «To really love a woman/ To understand her/ You gotta know her deep inside».

Ще одним прикладом цього мовного явища є рядки пісні «With Me» (гурт «Sum 41»): «I don't want this moment to ever end». У перекладі це речення звучатиме так: «Я не хочу, щоб ця мить коли-небудь закінчилась».

Також у розмовному мовленні задля емоційного підсилення висловлювання у розповідних реченнях часто використовуються допоміжні дієслова [1, с. 36]: «My friend did establish a precedent». Так, наприклад, Billy Stewart у своїй пісні «I Do Love You» використовує частку «do», щоб зробити рядки своєї пісні більш емпатичними: «I do love you, yes, I do now».

Досить поширеним мовним явищем в розмовній мові є також подвійне заперечення (double negative), яке часто використовується в регіональних англійській діалектах: «He didn't say nothing» [3, с. 19]. Зокрема у пісні «Another Brick in the Wall» британський рок гурт «Pink Floyd» співає: «We don't need no education». Щоб це речення було граматично правильним, його потрібно побудувати таким чином: «We don't need any education» або «We don't need education». Ще одним прикладом є рядок однойменної пісні американської виконавиці Фергі Демелл «A little party never killed nobody». Як уже зазначалось вище, англійській мові не характерне вживання кількох заперечних слів в одному реченні. Відтак, щоб уникнути подвійного заперечення у проілюстрованому вище реченні, слово «nobody» потрібно замінити на «anybody». Граматично правильне речення виглядатиме так: «A little party never killed anybody».

В розмовному мовленні носії мови дуже часто розпочинають речення із сполучників, що вважаються недоречним у стандартній англійській граматиці. Це, на нашу думку, надає реченням емоційного звучання: «But the truth is, these steps will not make up for these ten million jobs that we've lost over the last two years» [2]. Приклад цього мовного явища є у пісні Енді Греммера «I Found You»: «But I found you on the way». У неформальному спілкуванні можна також закінчувати речення прийменником, що згідно стандартів англійської мови повинен вживатись безпосередньо перед іменником, якого стосується: «What are you striving for?» [2]. Так, наприклад, Том Греннан у своїй пісні «Found What I have been Looking for» закінчує речення прийменником for: «Then I've found what I've been looking for».

Отже, тексти пісень – це чудове та сучасне джерело для вивчення іноземної мови. Однак, опановуючи мову таким способом, ми можемо натрапити на певні граматичні відхилення. Відтак у цій статті ми дослідили, які морфологічні помилки є найбільш поширені в англомовних піснях. Серед них: утворення неправильних дієслів за зразком правильних, неправильний порядок слів у реченні, заміна прислівників прикметниками та вживання подвійного заперечення чи розірваного інфінітива. На завершення варто зазначити, що наявність граматичних помилок в сучасних англомовних піснях не є причиною для того, щоб відмовитися від прослуховування улюблених музичних композицій, які можуть стати цікавим об'єктом дослідження для людини, що пізнає мову.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гороть Є. І., Василенко О. В., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. Практична граматики англійської мови: навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 400 с.
2. Правила, які можна порушувати. URL: <https://cutt.ly/sc0EP1b>
3. Bystrov Y., Petryna O., Matton M. Double Negation in English and Ukrainian: a View from Cognitive Linguistics and a SLA Context. Research Journal Studies about Languages. 2018. No. 33/2018. P. 17-32.
4. DOI: <https://10.5755/j01.sal.0.33.20886>
5. Pullum G. K., Huddleston R. The Cambridge Grammar of the English Language. Cambridge, 2002. 1860 p.

¹Підкреслення наше – М.Г.